

# OSIVO A SADBA PRO EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

## *Seeds for Ecological Agriculture*

**Jan Dvorský**  
**KEZ o.p.s. Chrudim**

### **Abstract**

The rules for growing and production of seeds and seedlings, the usage rules of seeds nad seedlings in ecological agriculture.

**Key words:** *seeds, ecological agriculture*

### **Souhrn**

Pravidla pro pěstování a výrobu ekologických osiv a sadby, pravidla používání osiva a sadby v ekologickém zemědělství

Ekologický způsob pěstování rostlin podle Nařízení rady (EHS) č. 2092/91 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícímu označování zemědělských produktů a potravin vyžaduje, aby zemědělec používal rostlinný rozmnožovací materiál, který byl u jednoletých plodin a pícnin minimálně jedno vegetační období pěstován v podmínkách ekologického zemědělství a u sadbového materiálu pro výsadbu trvalých kultur nejméně dvě vegetační období. Sazenice zelenin musí vždy pocházet z ekologického pěstování.

Nabídka ekologického rozmnožovacího materiálu je však naprosto nedostatečná pokud jde o dostupný sortiment jednotlivých druhů a odrůd, tak i množství. A to nejen v České republice, ale prakticky ve všech členských zemí Evropského společenství.

Do 31. 12. 2003 bylo možno jak v České republice, tak v členských státech Evropského společenství na základě výjimky udělované inspekčními organizacemi používat v ekologickém zemědělství konvenční, nemořený rozmnožovací materiál, který současně prokazatelně nebyl produktem genové manipulace. K udělení výjimky, vyžadovaly inspekční organizace od zemědělce pouze doložení dokladu o nedostupnosti ekologického rozmnožovacího materiálu od třech dodavatelů rozmnožovacího materiálu.

Protože se situace se zajišťováním dostatečného sortimentu a množství rozmnožovacího materiálů pro ekologické zemědělství nijak výrazně nezlepšuje, bylo vydáno Nařízení Komise (ES) č. 1452/2003 ze dne 14. 8. 2003 a platné od 1. 1. 2004, zachovávající výjimku uvedenou v článku 6 (3) Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91, týkající se určitých druhů osiva a vegetativního rozmnožovacího materiálu a stanovující procedurální pravidla a kritéria vztahující se k této výjimce.

Nařízení komise umožňuje inspekčním orgánům i nadále povolovat ekologickým zemědělcům výjimky pro používání konvenčního rozmnožovacího materiálu, avšak za určitých podmínek a omezení.

Dále toto nařízení ukládá členským státům zavést a spravovat databázi, ve které se evidují dodavatelé rozmnožovacího materiálu pocházejícího z ekologického zemědělství, druhy a odrůdy, které nabízejí, množství která nabízejí a oblasti, ve kterých jsou dodavatelé schopni dodávky zajistit. Takto evidovaný ekologický rozmnožovací materiál se pak považuje za dostupný a nelze pro pěstování uvedených druhů a odrůd v ekologickém zemědělství získat od inspekční organizace výjimku na použití konvenčního materiálu.

Příloha č. I. k tomuto nařízení by měla být postupně doplňována pozitivním seznamem druhů a odrůd, jejichž nabídka je v rámci společenství dostatečná a na něž taktéž nelze udělit výjimku pro použití konvenčního materiálu. Prozatím není v této příloze uveden ani jeden rostlinný druh.

Dále je možné, aby příslušný úřad členského státu (Ministerstvo zemědělství), udělil obecně platnou výjimku pro používání konvenčního rozmnožovacího materiálu v ekologickém zemědělství a to pro druhy a odrůdy, které nejsou z ekologického zemědělství v členském státě dostupné. Tato obecná výjimka musí být také uvedena databázi. Manažerem databáze je v České republice ÚKZÚZ, odbor osiva a sadby.

Nařízení ukládá členskému státu pravidelně informovat Evropskou komisi a ostatní členské státy o všech udělených výjimkách pro používání konvenčního rozmnožovacího materiálu v ekologickém zemědělství.

## **Literatura**

Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin.

Nařízení Komise (ES) č. 1452/2003 zachovávající výjimku uvedenou v čl. 6.3. NR 2092/91.

Zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství.

Zpravodaj KEZ č. 7/2004.

---

*Kontaktní adresa autora: Ing. Jan Dvorský, KEZ o.p.s., Poděbradova 909, 537 01 Chrudim, E-mail: jan.dvorsky@kez.cz*